اَلعِشقُ نَارٌ و یُحرِقُ مَا سِوٰی کُلِّہٖ

قصّہ لیلیٰ مجنوں

حسب فرمائش

جے ایس سنت سنگھ اینڈ سنز پبلشرز
تاجران کتب سید مٹھا بلڈنگ چوک متی
لاہور

سنہ ۱۹۳۱ء

(امرت پرنٹنگ ورکس انارکلی لاہور میں باہتمام بابو ہندر سروپ پرنٹر۔ سردار سنت سنگھ پبلشر نے لاہور سے شائع کیا۔)

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

الف۔ اوّل ہے حمد خدائے نوں جو گنہگاراں دا ہے بخشنہار اوہو
لکھ لکھ درود رسول تائیں ہور آل اصحاب شمار اوہو
دستگیر دے نام دا ورد کریئے رُڑھدیاں بیڑیاں نوں لاوے پار اوہو
قاصرؔ لیلےٰ تے مجنوں دا آکھ قصہ ہوئے عاشقاں دے سردار اوہو

ب۔ باہر ہے حد تھیں عشق اوس دا جیویں شاعراں بہت بیان کیتے
متھا چند جیہا اکھیں ہرن دیوے لباں اُوپروں لعل قربان کیتے
زلفاں لٹک رہیاں رخساریاں تے دل عاشقاں دے پریشان کیتے
قاصرؔ لیلےٰ سی حُور بہشت گویا مجنوں جہے بھی رب انسان کیتے

ت۔ تک دے لیلیٰ دا قد مجنوں اُستاجاں الف دا نام دستے
طرف لیلیٰ دے لباں دے دیکھ داسی بے تے دی جاں کلام دستے
صاد ضاد کر دیکھ دا اکھیں نوں اوہ دیکھے زلف اُسدی جدوں لام دستے
قاصرؔ قاعدے دے حرف عاشقاں نے عشق یار دے وچہ تمام دستے

ث۔ ثابتی جی دے نال لیلےٰ کیتے مکتب وچہ قول قرار میاں
راہ عشق دے جان قربان کرنی نہیں توڑنی عشق دی تار میاں
جیہڑا اِک پل جھکے سونی شرط ہارے رج رج کے کرن دیدار میاں

ج۔ جا کے لیلیٰ دی ماں تائیں لوکاں کیتیاں بہت ملامتاں نی

جیہڑیاں ظاہر اعشق تے مُشک بھریاں تیری دسی دیو چ علامتاں نی
ماں پچھدی لیلیٰ دس دھیئے مجنوں ایہہ کی وگیاں شامتاں نی
قاصر کھلی ہو پچھدی دسی تائیں ساتوں عشق دیاں کرامتاں نی

ح- حسن تے عشق دی جا کیہڑی لگ عشق دا دس مقام مائے
یا او زمین تے یا آسمان اندر یا روم اندر یا او شام مائے
یا کوئی چیز ہے کھاونے پیونے دی یا کوئی عشق ہے بُری کلام مائے
قاصر پھرے سنیرے پیغمبراں توں لوکی جنہاں نوں کرن سلام مائے

خ- خاطر جمع ہوئی تدوں اوسدی لیلیٰ مکتبوں پھیر اُٹھا لیا
مجنوں لیلیٰ دے درد فراق اندر رو رو اپنا حال گنوا لیا
پاڑ چاک پوشاک نوں خاک کیتا عاشق اپنا بھیس وٹا لیا
قاصر خاطر لیلیٰ دے ملنے دی اُنھاں نے ہو ٹیکے ہتھ عصا لیا

د- درد فراق دے نال مجنوں لیلیٰ یار دے در تے جا ٹیکے جی
حاضر بجھیا کہیا سوال کرکے ڈنگا بوہے تے گھر نی کھا ٹیکے جی
لیلیٰ آکھ دی ماں فقیر ڈنگا انہاں دیچ وہیڑاں وے آ ٹیکے جی
قاصر کہیں تاں بجھیا پال اُسنوں دیاں خیر میں دست اُٹھا ٹیکے جی

ذ- ذرہ توں ڈھل نہ لاودیئے جھب یا فقیر نوں خیر لیسلی
نال بھکھیاں شہدیاں مہر کریئے۔ بُرا نال فقیر دے ویر لیلی
حکم ماں تھیں پچھ کے پان خیر آئی نہ اوہ لاوندی زمین تے پیر لیلی
قاصر ہتھ تے ہتھ اد مار دسلے نی مجنوں رہے نہ تیرے بغیر لیلی

ر- روز اوسے مجنوں دیچ وہیڑے است بجھیا جاوندا سنگ سیاں
لیلی نت آوسے خیر پاونے توں کرے مول نہ کسیدی سنگ سیاں

آتش عشق دی دھاوؤں ساڑ دیسی جیویں شمع تے جلن تمنگ میاں
قاصر رازجاں لوکاں معلوم کیتے گھتے دشمناں نے راہ تنگ میاں

ز۔ زور نہ چلدا عشق آگے اوتھے عاجزی تے منت داریاں نی
روندا طرف اجاڑ دی اُٹھ ٹُریا راتاں جنگلاں وچ گذاریاں نی
مجنوں لیلےٰ دے درد فراق اندر رو رو کے کیتیاں زاریاں نی
قاصر شیر بگھیاڑ تے ہرن پاہڑے کرن مجنوں دیاں دلداریاں نی

س۔ سب دانا لوگ مل بیٹھے عاشق ترسدے اِک دیدار نوں جی
مجنوں کھاون پیون ترک پکڑی، تے چھوڑیا صبر قرار نوں جی
بیٔر پچم دا لیلی دے کُتیاں دے تسیں دیکھ آئے یار نوں جی
قاصر دیکھ فرزند دی ایہ حالت روو ے باپ نصیب دی ہار نوں جی

ش۔ شان گمان نہ عشق چھڈے بادشاہاں نوں عشق خراب کردا
خط لکھ دا لیلی دے باپ تائیں پُتر دیا ہونے دی تدبیر کردا
اگوں لیلی دے باپ نے کہہ دتا میں نہیں جاہلاں نال تقریر کردا
قاصر ایسا بے سمجھ ہے پُتر تیرا مر جاوے توں نہیں تاخیر کردا

ص۔ صفت کردا پُتر اپنے دی اگے لیلی دے باپ دے جائیکے جی
مجنوں پرہاں دے وچہ بہال دتا اک خوب پوشاک پہنائیکے جی
ڈٹھا لیلی دے گھراں دا اوس کتا لیتا گود دے وچہ بہائیکے جی
قاصر اوس دے پیراں دی خاک پُچھے دوہاں جتھاں دیناں لگائیکے جی

ض۔ ضامناں منصفی اولیاں نے جنہاں لا باسی ایہہ پیوند میاں
خط لکھ دے مجنوں دے باپ تائیں ساؤں نہیں ایہہ گل پسند میاں
اسیں لیلی دے نال ویاہ دیندے جے کر ایہ ہوندا دانشمند میاں

قاصر عاشق ہی عشق دی قدر جانن رتبہ عشق دا بہت بلند میاں
ط۔ طلب کر حق دی باپ کہندا بچہ رکھ نہیں وچہ نظر لیلی
اگوں باپ دی خاطر جمع کردا ساتوں رب دی ہے تصویر لیلی
ساڈا دین لیلی اسلام لیلی ساڈا پیر لیلی دستگیر لیلی
قاصر لیلی دی بانہہ دی ناڑ ٹھکی گھروں مجنوں آئی تکبیر لیلی
ظ۔ ظلم کیتا اوہدے ماپیاں نے لیلی نال اسلام ویاہ دتی
لوکاں مجنوں نوں آن کے خبر دتی اگ چک بروہ نوں لا دتی
خط لکھدا لیلیٰ حیف تینوں قول قسم سوگند بھلاء دتی
قاصر خط دا ایہہ جواب آیا بخت ماپیاں نے ڈولی پاء دتی
ع۔ عشق دی غیرت کھا مجنوں وانگ روندا سی ابر بہار میاں
باپ کول فقیر دے لے گیا کیوں روندا گئے زار و زار میاں
کہندا لیلی وٹے دراں دی لیاؤ مٹی پاؤ اکھیاں دے وچہ کہار میاں
قاصر خاک جاں چشماں دے وچ پائی تدوں آیو سُو صبر قرار میاں
غ۔ غالب جاں آئیگے عشق ہویا لیلی یار دے در تے جائیگے جی
مجنوں درد فراق دی آہ ماری لیلی مکھ وکھاوندی آ گئیگے جی
رمزاں مکر فریب آشارتاں نے ویکھن لوکاں دی نظر بچائیگے جی
قاصر دیکھ پھر اوہ اسلام آیا مارے مجنوں نوں تیغ اُٹھائیگے جی
ف۔ فضل خدائے دا عاشقاں نوں ثابت رہندے نے ہر ہر حال
جیہڑے ہتھ دے وچہ تلوار آئی اوہ خشک ہویا فی الحال میاں
دوجے ہتھ دے وچ تلوار ٹکڑی ٹسکا وانگ اوہ رکھے ڈال میاں
قاصر مجنوں نوں اوس معلوم کیتا کرامات دے وچہ کمال میاں

ق - قدرت خدا دی ایہہ دیکھو گوں مجنوں دا اوہ منت وار ہویا
مجنوں دعا کیتی تندرست ہویا در رب دے شکر گذار ہویا
پھیر طرف اُوجاڑ دے گیا مجنوں گرو دے عاشقاندے پردار ہویا
قاصر دیکھ پریاں وحشیاندے وچہ عاشقاندے سردار ہویا
ک - کول غریب دے یار سارے رہگے وچہ اُوجاڑ دے جاوندے نی
کل میلے دے کونت وفات پائی نال خوشی دے جا سناوندے نی
لیلے ونڈی کھیر نیاز میاں لوک بھر بھر کاسے لیاوندے نی
قاصر مجنوں سُن غمناک ہویا پیارے یار اُسدا غم کھاوندے نی
ل - لوبھ دیدار دا اوسنوں سی اُٹھ وگیا وانگ ہوا میاں
مجنوں پکڑ کے ہتھ گدائی کاسا کھڑا بھیس فقیراندے جا میاں
لیلی جان کے ماردی اِک ڈوئی کاسا مجنوں دا بھن دی چا میاں
قاصر دیکھ پیا اوہ نہال ہویا کیتی جد دل معشوق ادا میاں
م - مردا ہرن دے وانگ چھالاں جاندا جنگلاندے دل ڈھائیکے جی
مجنوں وچہ اُوجاڑ دے جا بیٹھا باراں برس گذرے جدوں آئیکے جی
اوسدے چھتیاں وچہ پنکھیرواں نے پائے آہلنے خوب بنائیکے جی
قاصر مجنوں نوں جانکے رُکھ سُکا پنچھی مارے کوہاڑی ٹکائیکے جی
ن - نوفل نام بادشاہ آ پھردا کھیڈ دا اوہ شکار میاں
مجنوں دی اُوجاڑ دے وچہ بیٹھا پیا روندا سی زارو زار میاں
نوفل ویکھ اُسنوں بہت پچھ رہیا مجنوں کیتی نہ کجھ گفتار میاں
قاصر اِک غلام نے خبر دتی مرض عشق دا ایہہ بیمار میاں
و - وچہ عماری بٹھایا مجنوں اِک گھلیا خط لکھائیکے جی

اگوں لیلی دے باپ نے عذر کیتا نوفل چڑھیا سی طبل وجائیکے جی
کیتا جنگ تے پہلے شکست آئی پھر عاقبت نوں فتح پائیکے جی
قاصر لیلے نوں بنھ کے شاہ لے آیا دتی مجنوں دے کول بٹھائیکے جی

ہ۔ ہور تماشے دی گل سُن توں نوفل لیلے تے آپ مشتاق ہویا
فکر کیتو سو مجنوں دے مارنے دا کیسا دوستی وچہ نفاق ہویا
گھول زہر شراب دے وچہ دتی وچوں کھوٹا تے اُتوں اتفاق ہویا
قاصر زہر کدا اوسنوں اثر کردی جدے اندر اوہ درد فراق ہویا

ل۔ لے پیالے شراب دے نوں نوفل نال بھی پیوندا جا میاں
گھُٹ بھردیاں ہی پاش پاش ہویا زہر گئی اندر بدن دھانیاں
ماپے لیلی دے لیلی نوں لے گئے کیتا اونہاں تے کرم خدائیاں
قاصر پھیر اکلڑا رہیا مجنوں پھرے روندا حال تباہ میاں

الف۔ آ گئے لیلی نوں مرض ہوئی کیتی غماں نے مار حیران لیلی
مجنوں مجنوں پکاردی پئی منجی نام مجنوں دا ورد زبان لیلی
میرے مجنوں نوں خبر پہونچاؤ لوکو مردی آکھیا نال ایمان لیلی
قاصر بڈھے نے جا کے خبر دتی اج موئی تیری جند جان لیلی

ی۔ یاد جس یار نوں یار دیئے اوہنے اپنا آپ بھلا دتا
حال سُندیاں مجنوں نے آہ ماری نال آہ دے جیو ونجا دتا
راہ گذر مسافراں حاجیاں نے وچہ جنگلے دے دفنا دتا
قاصر لیلی تے مجنوں دا آکھ قصہ تریہاں بیتاں دے وچہ مکا دتا

تمت

جے ایس سنت سنگھ اینڈ سنز تاجران کتب پبلشرز چوک متی لاہور

ملکھی دا مہابھارت ۔ بہت خوشخط باتصویر ۔ سرورق فوٹو بلاک کاغذ سفید عمدہ قابل تعریف جدید قیمت صرف ایک روپیہ (عہ ر) ؞

ملکھی دا کرشن و چھوڑا ۔ اُردو ۔ گورمکھی ۔ ہندی ۔ قیمت فی تین پیسہ ر شہ ر

خون دا پیالہ

یا کلیات ملکھی رام شاعر لاثانی مشہور عالم قریباً ایک ہزار پنجابی شعروں کا مجموعہ جسکی خوبی دیکھنے اور سننے اور پڑھنے سے ہی معلوم ہوتی ہے ۔ زیادہ تعریف فضول ہاتھوں ہاتھ بک رہا ہے ۔ کاغذ عمدہ رنگین ۔ سرورق چھپا ہوا قابل دید ہے ۔ پنجابی شعروں کو خوب ہی نبھایا ہے ۔ چند شعر نمونہ کے ملاحظہ ہوں ۔

ب ۔ بہت سوہنا سیو یار میرا اوہدے جیہا نہ کوئی جہان اُتے
میرے یار نوں ویکھ کے چند سورج پریشان پئے پھرن آسمان اُتے
یوسف جیہے لکھاں اوہدے ہین نوکر ایسا حُسن ہے سخی سلطان اُتے
ملکھی یار محبوب دے ویکھنے نوں پریاں اوندیاں اوہدے مکان اُتے

چین اور بنگال کا جادو عرف لوح طلسم

یہ کتاب بھی دیکھنے اور پڑھنے سے تعلق رکھتی ہے ۔ اس کے مندرجہ ذیل چند مضمون ہدیہ ناظرین ہیں ۔ قیمت صرف چھ آنے ۔ ہندی بھاشا ۱۲ ؍ گورمکھی ۱۰ ؍

آگ سے مُنہ نہ جلے
گھڑے کا پانی جانا
پانی پر چلنا ۔

آگ سے کپڑا نہ جلے ۔
آگ کے بغیر جوار بھوننا
بوتل میں انڈا اُتارنا ۔
پستان غائب وغیرہ وغیرہ

آدمی بلی نظر آئے ۔
پانی کا دودھ بن جائے
لیموں کا ناچ ۔

ملنے کا پتہ
جے ایس سنت سنگھ اینڈ سنز تاجران کتب مسجد وزیر خان
چوک متی لاہور